

Deze nota betreft het thema 'wateroverlast'

De kans op wateroverlast neemt door klimaatverandering toe. Het systeem om het water af te voeren loopt tegen zijn grenzen aan, waardoor ingrepen in de ruimtelijke inrichting nodig zijn.

VV-besluitnota

Registratienummer:
18.151700

De verenigde vergadering

besluit:

1. een volgend voorbereidingskrediet van € 1.250.000 te verlenen voor watergebiedsplan Benoorden en Bezuiden Wijde Aa Midden.

Context

Het „Watergebiedsplan Benoorden en Bezuiden Wijde Aa bevindt zich tussen Leiden, Alphen en Kaag en Braassem en bestaat nu uit 17 polders (zie onderstaande kaart). Het plan maakt deel uit van het clusterproject Watergebiedsplan Midden. Dit clusterproject heeft tot doel om uiterlijk in 2027 -in het gehele gebied- aan de normen voor wateroverlast te voldoen, de peilbesluiten te actualiseren (waterpeilen passend bij de landgebruiksfunctie) en knelpunten op het gebied van waterkwaliteit aan te pakken. Zie bijlage 5 voor een overzicht van de status van de polders per 2015, 2018 en 2021.

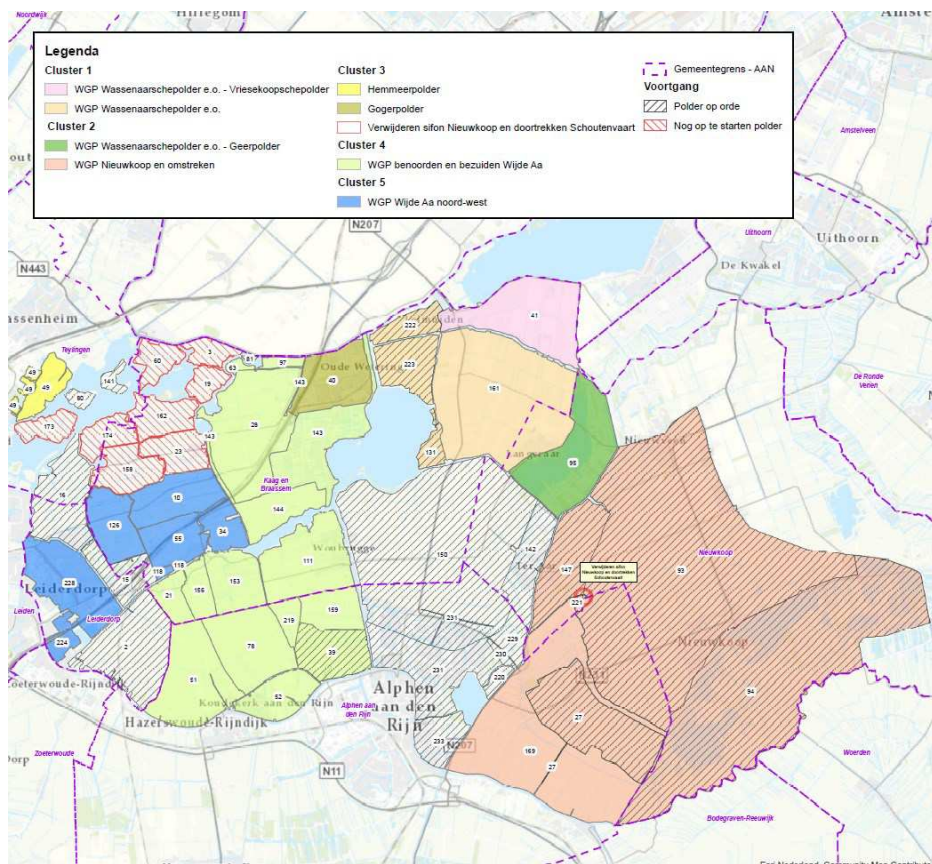
Een overzicht van de eerder verstrekte kredieten vindt u in bijlage 1. Deze investering is opgenomen in de Programmabegroting 2019 voor in totaal € 10.030.000. Bij de aanvraag van het uitvoeringskrediet zullen de tariefconsequenties van het geheel worden weergegeven, inclusief de voorbereidingskosten.

Bij watergebiedsplannen blijkt gaande het proces hoe groot de opgave is. Tevens verschilt de opgave per polder met als gevolg een verschil in fasering. Dit is vooraf niet goed te voorspellen. Daarom wordt het voorbereidingskrediet in tranches (jaarlijks) aangevraagd. Uitvoeringskredieten worden aangevraagd nadat de voorbereiding is afgerond en meestal samen met vaststelling van het peilbesluit. Een toelichting op het proces/fasering vindt u in bijlage 3.

Nieuwe scope

Om de kerntaak 'droge voeten' waar te maken, start Rijnland regelmatig een nieuw gebied op. Dit conform WBP5 en MJP.

Het in 2019 op te starten gebied beslaat een 7-tal polders tussen Leiden, Alphen en Kaag en Braassem (WGP Wijde Aa Noord West op kaart). Zie bijlage 2 voor een overzicht van de polders.

*Hemmeer en Gogerpolder maken financieel ook onderdeel uit van Watergebiedsplan Benoorden en Bezuiden Wijde Aa

Argumenten

1.1 Het voldoen aan de normen voor wateroverlast is een resultaatsverplichting

Het voldoen aan deze normen is afgesproken met andere overheden, waaronder met de provincie als toezichthouder via de Waterverordening. Bovendien kunnen ingelanden het waterschap verantwoordelijk stellen voor overstromingen vanuit sloten en vaarten als niet tijdig aan de normen voor wateroverlast wordt voldaan.

1.2 Het actualiseren van peilbesluiten is wettelijk verplicht.

Het actualiseren van peilbesluiten, en daarmee het op orde brengen van het watersysteem, is wettelijk verplicht.

1.3 Het verbeteren van de waterkwaliteit is een wettelijke/bestuurlijke verplichting.

Voor het KRW-waterlichaam Veender- en Lijkerpolder buiten de bedijking is dit een verplichting vanuit de Europese KaderRichtlijn Water. In de andere polders is de opdracht om kansen voor verbetering overig water bestuurlijk voor te leggen, zodat daar op basis een kwalitatieve kosten/baten afweging over besloten kan worden.

1.4 Maatregelen moeten worden voorbereid

Vanuit het voorbereidingskrediet worden in 2019 voorbereidings-werkzaamheden gedaan die bestaan uit:

Wijde Aa Noord West (nieuwe polders)

- Doorlopen van de nulfase (toelichting in bijlage 3)

Na 2019 volgt de knelpuntenfase waarin de knelpunten van deze polders worden bepaald. Hiervoor zal een in volgend voorbereidingskrediet geld worden aangevraagd.

Gogerpolder

- Variantenfase (verder) doorlopen
- Bestuurlijk traject doorlopen (ontwerp peilbesluit / definitief peilbesluit)
- Uitvoeringsfase-ontwerp/voorbereiding doorlopen (ontwerp/bestek/aanbesteding) (loopt door tot in 2020)

Bij het vaststellen van het definitief peilbesluit zal voor deze polder uitvoeringskrediet worden aangevraagd.

Inzet HHR 2019

Met dit besluit wordt tevens voorbereidingskrediet gevraagd ter dekking van de interne uren 2019.

1.5 De investeringen passen in het MJP en de begroting

De voorbereiding van de nieuw scope is als 'aanvraag' in het MJP 2019-2022 opgenomen in de post 'NBW meerjarenraming'. In het MJP 2019-2022 zal deze investering onder Benoorden en Bezuiden Wijde Aa opgenomen worden. Omdat de investering in het MJP is opgenomen, leidt dit krediet niet tot extra tariefconsequenties.

Risico's

1.1 Geen draagvlak voor de uit te voeren maatregelen

Voor het vast stellen van het peilbesluit en de uitvoering van alle inrichtingsmaatregelen in de polders is overeenstemming met eigenaren/belangenpartijen nodig. Indien deze niet wordt verkregen, kan dat leiden tot procedures en de daarbij komende kosten en vertraging. Door in de voorbereidingsfase veel aandacht aan communicatie en omgevingsmanagement te geven, wordt aan draagvlak gewerkt en "het risico" beheerst. O.a. door het organiseren van publieksavonden in de knelpunten – en variantenfase. Daarnaast zijn er individuele gesprekken met belanghebbenden over concrete maatregelen.

1.2 Het voorbereidingskrediet blijkt onvoldoende voor het voorbereiden van de activiteiten.

Het voorbereidingskrediet is bedoeld voor het uitvoeren van voorbereidende werkzaamheden van Benoorden en Bezuiden Wijde Aa. In deze aanvraag zijn daarvoor de uren 2019 opgenomen. De advieskosten voor deze 17 polders voor de variantenfase en de bestuurlijke fase zijn eerder aangevraagd. Het risico bestaat dat voor deze fasen extra geld in een volgend voorbereidingskrediet moet worden aangevraagd indien de voorbereiding complexer is dan eerder gedacht.

Bijlage 1. Eerder aangevraagde kredieten.

Krediet Watergebiedsplan Midden Benoorden en Bezuiden Wijde Aa

- In november 2016 heeft de VV een eerste voorbereidingskrediet verstrekt van €1.200.000 voor sub-project Benoorden en Bezuiden Wijde Aa.
- In maart 2018 is een (tweede) voorbereidingskrediet van € 1.400.000 verstrekt voor sub-project Benoorden en Bezuiden Wijde Aa.
- In september 2019 is een uitvoeringskrediet verstrekt van € 1.225.500 voor Hemmeerpolder.

Inclusief het nu aangevraagde bedrag van € 1.250.000 bedraagt het totale krediet voor Watergebiedsplan Midden straks € 5.075.500.

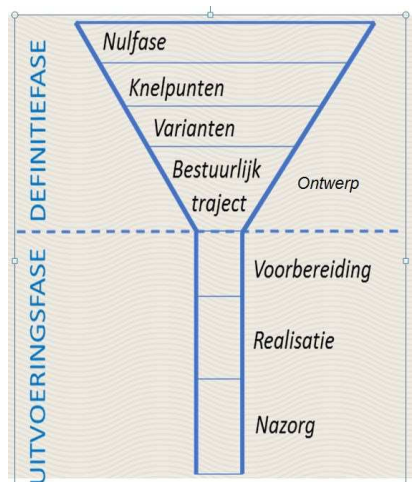
Bijlage 2. Polders op te starten scope

Poldernaam	Poldernummer
Blauwepolder	10
Frederikspolder	34
Hoogmadesepolder	55
Piestpolders	118
Rodepolder	126
Kalkpolder	224
Munniken-, Zijlleen- en Meijepolder	228

Bijlage 3. Toelichting proces

Tijdens het doorlopen van de verschillende fases binnen het watergebiedsplan wordt gebruik gemaakt van kennis, kunde en capaciteit van diverse afdelingen binnen Rijnland.

Het doorlopen van de verschillende fases laat zich grafisch het beste weergeven als een trechter.

In de definitiefase wordt gestart met een zo breed mogelijke oriëntatie, deze wordt gedurende de fase „getrechterd“ naar een maatregelpakket inclusief peilbesluit. Hiermee wordt invulling gegeven aan het OVP speerpunt „van buiten naar binnen“.

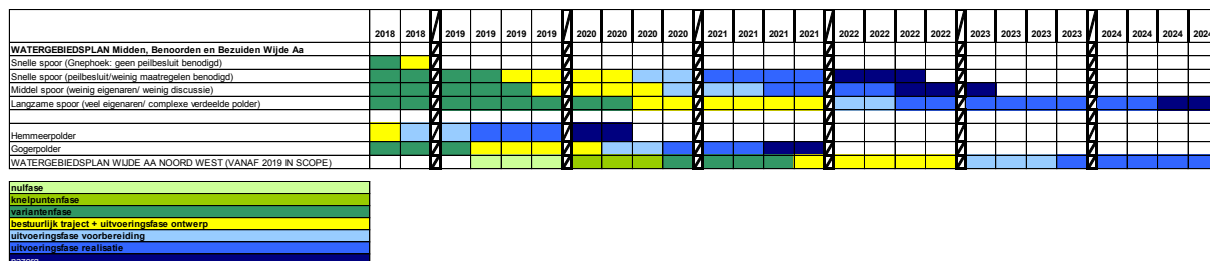
Na het doorlopen van het bestuurlijk traject ligt de focus op het projectmatig realiseren van de maatregelen, dit traject wordt „smaller“ doorlopen en spitst zich toe op het realiseren van de benodigde maatregelen binnen de driehoek tijd/geld/kwaliteit.

Planfase		
Nulfase	Knelpuntenfase	Variantenfase
- Check GIS met praktijk buiten - Ophalen kennis over omgeving - Conditioneringsscan	- Hydrologische analyse (toets aan normen) - Waterkwaliteitsanalyse - Ophalen van kennis in/extern	- Mogelijke oplossingen ophalen in/extern - Mogelijke oplossingen bespreken in/extern - Afweging varianten (investering, levensduur, omgeving, effectiviteit)

Watergebiedsplannen kennen de volgende karakteristieken:

- Groot gebied;
 - veel maatregelen fijnmazig/verspreid in ruimte en tijd;
 - relatief simpel in uitvoering.
- Veel omgevingsmanagement:
 - veelal uitvoering op terrein van groot aantal eigenaren;
 - ook veel procesmaatregelen (b.v. gebiedsnorm aanvragen bij PZH) en uitvoering door derden (particulieren/andere overheden).
- Niet alleen de uitvoeringsfase, maar ook de plandefinitiefase maakt onderdeel uit van het project;
- Normaal gesproken start een project pas na de plandefinitiefase, als er al een maatregelpakket/ scope bekend is bij de afdeling Projecten. Bij Watergebiedsplannen wordt het project vanaf het begin van de plandefinitiefase aangestuurd door een IPM-team met teamleden van zowel de afdeling Projecten als van de afdeling Beleid en Planontwikkeling. De doorlooptijd is daardoor ook langer, een gebied van circa 5 polders heeft een gemiddelde doorlooptijd van circa 6 jaar. Waarbij eenvoudige delen van het gebied eerder afgerond zijn en complexe delen langer dan 6 jaar kunnen duren. Bovenstaande heeft tot gevolg dat een aanzienlijk gedeelte van het voorbereidingskrediet (circa 50%) wordt besteed aan de interne uren. Omdat deze voorbereidingskosten op het project drukken, en de maatregelen veelal relatief simpel in uitvoering zijn, zijn de VAT kosten bij watergebiedsplannen hoog.

Bijlage 4: Globale planning Watergebiedsplan Midden, Benoorden en Bezuiden Wijde Aa

Na afronding van de knelpuntenfase is het watergebiedsplan Benoorden en Bezuiden Wijde Aa gesplitst in sporen met een verschillend tempo. De indeling in polders en ook de planning is globaal, omdat deze mede afhankelijk is van de uitkomst van de variantenfase. Dit is ook de reden dat meerdere malen een voorbereidingskrediet wordt aangevraagd (jaarlijks). De hoeveelheid voorbereidingskrediet is afhankelijk van de complexiteit en die blijkt gaande weg.

Figuur 1 : schematisch/geografisch beeld van de knelpuntenfase.

Bijlage 5. Status alle polders WGP Midden per 2015, 2018 en 2021

